



Asia	POIKKEAMIS- JA VAPAUTUSHAKEMUKSET
Asian tunnus, diaari	2024-118-PVA
Otsikko	Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, talousjätevesien johtaminen pohjavesialueella
Asia	<p>Kiinteistölle 211-419-7-1 haetaan lupaa poiketa Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella.</p> <p>Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n kohdan "Talousjätevesien johtaminen pohjavesialueella" mukaan: "Pohjavesialueella jätevesien johtaminen maaperään on kiellettyä. Pohjavesialueella kaikkien talousjätevesien käsittelyyn ja johtamiseen käytettävien rakenteiden tulee olla tiiviitä. Jätevedet on joko johdettava tiiviiseen säiliöön tai johdettava käsiteltäväksi pohjavesialueen ulkopuolelle tai käsiteltävä pohjavesialueella niin, että käsitellyt jätevedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Vähäiset harmaat jätevedet (ns. kantovedet) voidaan imeyttää pohjavesialueella edellyttäen, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa."</p>
Hakemus ja vireilletulo	<p>Kiinteistölle 211-419-7-1 haetaan lupaa poiketa Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella siten, että kiinteistölle rakennettavaksi suunnitellun tiivisrakenteisen jätevesijärjestelmän puhdistetut jätevedet purettaisiin pohjavesialueen rajalla sijaitsevaan raja-avo-ojaan. Kiinteistö sijaitsee pohjavesialueen Kirkkoharju-Keisarinharju (0421101) rajan läheisyydessä. Kirkkoharju-Keisarinharju-pohjavesialue on luokiteltu luokkaan 2 (muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue).</p> <p>Poikkeamishakemus on tullut vireille 5.4.2024, jolloin on myös jätetty lupahakemus Kangasalan kaupungin rakennusvalvontaan kiinteistön jätevesijärjestelmän saneeraamisesta. Kiinteistölle on 12.6.2024 jätetty sijoituslupahakemus kiinteistöllä muodostuvien puhdistettujen kotitalousjätevesien purkamiseksi yhteiseen raja-avo-ojaan, joka sijaitsee kiinteistön 211-419-7-1 ja Kangasalan kaupungin omistaman kiinteistön rajalla sekä pohjavesialueen rajalla. Sijoituslupa ehtoineen on myönnetty 20.6.2024 Kangasalan kaupungin maankäyttöinsinöörin toimesta.</p> <p>Poikkeamishakemuksessa on esitetty, että kiinteistöllä muodostuvat kaikki jätevedet tullaan johtamaan tehdasvalmisteiseen, kolmiosaiseen 2 m³:n saostussäiliöön ja edelleen Avalon lisi Kivi-biologiskemialliseen</p>



pienpuhdistamoon, jossa on kemikaloinnilla (polyalumiinikloridi) tehostettu fosforinpoisto. Puhdistetut jätevedet tullaan vielä jälkisuodattamaan kahdessa Uponorin hulevesitunnelissa. Puhdistettujen jätevesien purku tullaan johtamaan tontin sekä myös pohjavesialueen rajalla kulkevaan raja-avo-ojaan. Jälkisuodattamon alle asennetaan aumamuovi, joka estää suodattamon läpikulkevan purkuveden imeytymisen maaperään. Näin ollen koko jätevesien käsittelyprosessi tapahtuu tiiviisti ja maahan imeytymistä ei tapahdu. Jätevesijärjestelmän mitoituksessa on varauduttu kiinteistön tämän hetkistä käyttäjämäärää suurempaan mitoitukseen. Kiinteistössä asuu tällä hetkellä vain kiinteistön omistaja, mutta jätevesijärjestelmä mitoitetaan viiden henkilön mukaan. Jätevesijärjestelmän puhdistustulos täyttää tiukimman määrärauksen (reduktio 90%-85%-40%).

Poikkeamisen perusteena hakija on esittänyt, että kunnalliseen viemäriverkkoon liittyminen aiheuttaisi kohtuuttoman korkeat kustannukset muun muassa tienalituksen sekä pitkän etäisyyden vuoksi. Kaikkien jätevesien johtaminen umpisäiliöön taas ei olisi kovin ympäristöystävällinen ratkaisu, koska säiliön investointikustannukset sekä tyhjennysten aiheuttama ympäristökuormitus olisi huomattavasti suuremmat kuin jätevesien paikalla käsittely, etenkin esitetyn suunnitelman mukaisessa vaihtoehdossa, jossa olemassa olevaa infraa voidaan käyttää hyväksi, sekä tyhjennyskertojakin täydellä kuormituksella tulisi olemaan vain kaksi kertaa vuodessa.

Toimivalta

Viranomaislautakunta on siirtänyt kokouksessaan 31.1.2024 10 § toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle mm. poikkeuksen myöntämisen ympäristönsuojelumääräyksistä ympäristöpäällikölle ja ympäristötarkastajille.

Päätös

Kiinteistölle 211-419-7-1 myönnetään poikkeaminen Kangasalan ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella. Kiinteistölle voidaan toteuttaa suunnitelman mukainen tiivisrakenteinen jätevesijärjestelmä, josta puhdistetut jätevedet puretaan pohjavesialueen rajalla sijaitsevaan raja-avo-ojaan. Poikkeaminen myönnetään seuraavin edellytyksin:

Kiinteistön omistajan on huolehdittava, että jätevesijärjestelmästä ei aiheudu haittaa ympäristöön. Jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava talousjätevesiasetuksen (157/2017) ja laitteen valmistajan ohjeiden mukaisesti. Mikäli jätevesijärjestelmän toiminnassa havaitaan puutteita, on kiinteistön omistajan ryhdyttävä välittömästi toimiin jätevesijärjestelmän toimivuuden palauttamiseksi. Kiinteistön jätevesijärjestelmän on täytettävä ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukainen perustason puhdistusvaatimus, jonka mukaan talousjätevedet on puhdistettava siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80



prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

Kiinteistön talousveden laatua tulee tarkkailla laboratoriotutkuksin säännöllisesti, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein. Mikäli talousvedessä havaitaan vaikutuksia kiinteistön jätevesijärjestelmästä, on kiinteistön omistajan ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan estämiseksi.

Kiinteistön jätevesijärjestelmästä ei saa aiheutua haittaa naapurustoon. Kiinteistön omistajan tulee noudattaa Kangasalan kaupungin maankäyttöinsinöörin 20.6.2024 myöntämää sijoituslupapäätöstä ja sen ehtoja.

Kiinteistön omistajan vaihtuessa on kiinteistön jätevesijärjestelmästä ja sen sijainnista kiinteistöllä sekä myönnetystä poikkeamispäätöksestä ja muista poikkeamispäätökseen liittyvistä asiakirjoista annettava tiedot kiinteistön uudelle omistajalle.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 155 §:n mukaan, jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai vesilain mukaiseen noroon.

Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaan pohjavesialueella jätevesien johtaminen maaperään on kiellettyä. Pohjavesialueella kaikkien talousjätevesien käsittelyyn ja johtamiseen käytettävien rakenteiden tulee olla tiiviitä. Jätevedet on joko johdettava tiiviiseen säiliöön tai johdettava käsiteltäväksi pohjavesialueen ulkopuolelle tai käsiteltävä pohjavesialueella niin, että käsitellyt jätevedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Vähäiset harmaat jätevedet (ns. kantovedet) voidaan imeyttää pohjavesialueella edellyttäen, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 21 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa ympäristönsuojelumääräyksistä. Kiinteistön omistaja on esittänyt



hakemuksellaan perustelut Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta talousjätevesien johtamisesta pohjavesialueella poikkeamiseen.

Poikkeamisesta ei katsota aiheutuvan merkittävää vaaraa ympäristölle, kun otetaan huomioon kiinteistölle suunniteltu jätevesijärjestelmä sekä jätevesijärjestelmän ja puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittuminen pohjavesialueen rajalle. Jätevesijärjestelmä on rakenteeltaan tiivis ja siitä puretaan vain puhdistettuja jätevesiä raja-avo-ojalla sijaitsevaan purkupaikkaan. Hakemuksessa on esitetty, että jätevesijärjestelmän puhdistustaso täyttää ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukaisen perustason puhdistusvaatimuksen, jonka kiinteistön jätevesijärjestelmän tulee täyttää ympäristönsuojelulain 156 a §:n mukaisesti. Hakemuksessa esitetty puhdistustaso täyttää lisäksi talousjätevesiasetuksen (157/2017) mukaisen ohjeellisen puhdistustason pilaantumiselle herkillä alueilla. Kiinteistölle suunniteltu jätevesijärjestelmä ja sen purkupaikka sijoittuvat Kirkkoharju-Keisarinharjun 2-luokan pohjavesialueen rajan läheisyyteen. Kiinteistölle suunniteltu jätevesijärjestelmä ja puhdistettujen jätevesien purkupaikka ei sijoitu pohjavesialueella pohjaveden muodostumisalueelle. Pohjavesialueella ei ole vesihuoltolaitoksen vedenottoa, ja suunniteltu jätevesijärjestelmän purkupaikka täyttää Kangasalan ympäristönsuojelumääräysten mukaisen vähimmäissuojaetäisyysvaatimuksen lähimpiin talousvesikaivoihin. Kiinteistö ei sijaitse vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, eikä kiinteistön liittäminen Kangasalan Vesi-liikelaitoksen viemäriverkostoon ole tällä hetkellä toteutettavissa kohtuullisin edellytyksin. Kangasalan ympäristönsuojelumääräysten mukainen kiinteistökohtainen jätevesijärjestelmä kiinteistölle olisi umpisäiliö, josta kaikki jätevedet tulisi kuljettaa kiinteistöltä muualle käsiteltäväksi.

Kiinteistön jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava asianmukaisesti järjestelmän toimivuuden takaamiseksi. Mahdollisiin toimintahäiriöihin on puututtava välittömästi, jotta jätevesistä ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Ympäristönsuojelulain 156 §:n mukaan kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä on kohteeseen soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä. Kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy.

Kiinteistön talousvesikaivon laadun tarkkailua on edellytetty tehtäväksi, jotta kiinteistön omistaja on selvillä kiinteistön talousveden laadusta ja sen mahdollisista poikkeamista.



Kiinteistön omistaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että kiinteistön jätevesijärjestelmästä ja siihen liittyvistä järjestelyistä ei aiheudu haittaa naapurustoon. Myönnettyä sijoituslupaa ja sen ehtoja on noudatettava.

Kiinteistön omistajuuden vaihtuessa on kiinteistön omistajaa edellytetty toimittamaan kiinteistön uudelle omistajalle tiedot kiinteistön jätevesijärjestelmästä ja sen sijainnista kiinteistöllä sekä myönnetystä poikkeamispäätöksestä ja muista poikkeamispäätökseen liittyvistä asiakirjoista. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Sovelletut oikeusohjeet Ympäristönsuojelulaki, 527/2014
Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, 157/2017
Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2021, 5 § ja 21 §
Kangasalan kaupungin viranomaislautakunnan päätös 28.6.2022, 94 § (taksa)
Kangasalan kaupungin viranomaislautakunnan päätös 31.1.2024, 10 §

Suoritemaksu Hakemuksen käsittelystä peritään voimassa olevan maksutaksan mukainen maksu 300 euroa. Lasku toimitetaan myöhemmin erikseen.

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta ohessa olevan valitusosoituksen mukaisesti.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Päätös on tehty 26.6.2024.

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Kangasalan kaupungin verkkosivuilla 28.6.2024. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

Allekirjoitus

Anni Kelola
ympäristötarkastaja
p. 0503516506
ymparistonsuojelu@kangasala.fi



Tiedoksi Hakija (Lupapiste)
Kangasalan kaupungin rakennusvalvonta, rakentamisen palvelualue ja maankäyttöinsinööri (Lupapiste)
Kangasalan Vesi -liikelaitos (sähköpostitse)

Valitusosoitus Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella:

Viranomainen, jolle valitus tehdään

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00-16.15)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika ja valituksen perille toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta. Omalla vastuulla valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Vaasan hallinto-oikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:
- valittajan nimi ja kotikunta



- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valtuutus

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaisissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa, ellei toisin määrätä. Tarkempia tietoja oikeudenkäyntimaksuista saa hallinto-oikeudesta.